

під впливом органів інших гілок державної влади, насамперед органів виконавчої влади. При здійсненні нотаріатом правозахисної діяльності щодо прав людини важливими вбачаються юридичні позиції, сформульовані єдиним органом конституційної юрисдикції, – Конституційним Судом України.

Список використаних джерел:

1. Основи правознавства: Навчальний посібник / За ред. С.В. Ківалова, М.П. Орзіха. Одеса : «Юридична література», 2003. 346 с.
2. Конституція України 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39. Ст. 383.

Луценко І.О.

*студент юридичного факультету,
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили*

ЗАСОБИ І МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Питання ефективного запобігання та протидії корупції є однією з найважливіших проблем, які намагається вирішити сучасна Українська держава. Корупція провокує і поглиблює явища соціальної кризи, підриває імідж України на світовій арені, негативно впливає на мікро- і макроекономічні процеси, перешкоджає встановленню конструктивного діалогу між владою і суспільством та руйнує основи правопорядку і громадянського суспільства [1, с. 1].

Відповідно Закону України від 07 квітня 2011 року № 3206-VI ст. 404 «Про засади запобігання і протидії корупції» до заходів, що спрямовані на запобігання і протидію корупції, відносяться [2]:

На думку Г.О. Романова «...найбільш загальною метою антикорупційної стратегії є створення в Україні системи прийняття рішень щодо антикорупційної політики на основі результатів аналізу

достовірних даних про корупцію та чинників, які до неї призводять, зокрема статистичних спостережень, моніторингу виконання цих рішень та їх впливу на стан справ з питань запобігання корупції незалежним спеціалізованим органом із залученням представників громадянського суспільства, а також формування суспільної підтримки у подоланні корупції» [3, с. 9].

Г.В. Грянка в своїй роботі зазначає, що «...до адміністративно-правових заходів боротьби з корупцією в Україні входитимуть будь-які дії державних органів та їх посадових осіб по боротьбі з корупцією, які носять владно-розпорядчий характер та здійснюються на виконання законів. Виходячи з наведеного, всі адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією можна поділити на дві групи:

- заходи адміністративного примусу, що включають в себе: заходи адміністративного попередження; заходи адміністративного припинення та адміністративну відповідальність за вчинення корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- організаційно-правові заходи боротьби з корупцією».

Слід зазначити, що в правовій літературі існує думка про існування адміністративно-правових засобів (способів) боротьби з корупцією. При цьому під адміністративно-правовими засобами боротьби з корупцією розуміються урегульовані нормами адміністративного права (а в деяких випадках і нормами інших галузей права) взаємопов'язані між собою дії компетентних органів та їх посадових осіб, за допомогою яких забезпечується її попередження та припинення [4, с. 109].

Цілком зрозуміло, що корупція виступає руйнівним чинником у функціонуванні інститутів державної влади, таким, що посилює деградаційні процеси в країні. Для їх зупинення необхідно передусім стабілізувати політичну ситуацію. Одним із шляхів стабілізації слід обрати формування громадської думки у відповідному напрямку. Ефективним важелем тут виступатиме виховання належного рівня соціальної культури людей, які і будуть формувати необхідну громадську думку, що забезпечить політичну стабільність держави [5, с. 529].

Виокремлено такі механізми запобігання корупції в органах влади: інституціонально-управлінський, політико-правовий, соціально-економічний, суспільно-громадянський та етично-психологічний з

урахуванням того, що найбільшу ефективність суспільство отримує в разі не поодинокого самостійного застосування тих чи інших з перерахованих механізмів, в тій чи іншій галузі державного регулювання, а у випадку синергетичного поєднання всіх цих механізмів у єдиному комплексному механізмі запобігання та протидії корупції, закріпленому в Національній антикорупційній стратегії та стрижневим інструментом загальнодержавної, регіональної і місцевої антикорупційної політики [6, с. 140].

Важливою складовою діяльності із запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків у діяльності структурних підрозділів, тобто правових, організаційних та інших факторів і причин, які породжують, заохочують, стимулюють корупцію, їх повне усунення або мінімізацію. Серед поширених зон підвищеного корупційного ризику у суспільстві є: правоохоронна, медична, земельна, освітня, податкова, сфери державних закупівель тощо. На прикладі ЗСУ: за специфікою військової служби корупційні ризики містять такі сфери, як: закупівля озброєння, військової техніки та пального; будівництво інфраструктури; утилізація майна та надлишкової техніки; розподіл житла; використання земель оборони; орендні відносини; харчування; медичне, санаторно-курортне, лазне-пральне та речове забезпечення; забезпечення пально-мастильними матеріалами та решта. Усунення корупційних ризиків в діяльності посадових осіб мінімізує можливість порушення ними законодавства, позитивно вплине на покращання роботи структурних підрозділів та сприятиме ефективній реалізації конституційних прав і свобод [7, с. 73-74].

Список використаних джерел:

1. Напрями запобігання та протидії корупції на державній службі: морально-ідеологічний аспект. *Державне управління: теорія та практика*. № 2. 2010. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10mesmia.pdf>
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. Назва з екрана.
3. Основні засади запобігання корупції / М.В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». Х.: ТОВ «Видавництво», «Права людини», 2017. 176 с.
4. Поняття та класифікація адміністративно-правових заходів протидії корупції. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2009. Вип. 20. С. 103-110.

5. До питання про протидію корупції в Україні: політико-кримінологічний аспект. *Держава і право*. 2011. Вип. 53. С. 527-532.

6. Механізми запобігання та протидії корупції в органах місцевої влади : дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / С.А. Задорожний. Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. Івано-Франківськ, 2017. 240 с.

7. Адміністративна діяльність із і протидії корупції у військовій сфері. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 1. С. 68-81.

Романенко Д.О.

студент,

Науковий керівник: Сагайдак Ю.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНО ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Зараз громадянське суспільство стало важливим питанням конституційних відносин, хоча зміст та обсяг його правосуб'єктності зараз обговорюється законом. У сучасній конституційно-правовій реальності проблема становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні викликає особливий інтерес для науковців та громадських активістів. Для вирішення цієї проблеми на цьому етапі та в майбутньому потрібно відповісти на питання про природу громадянського суспільства й основні тенденції його розвитку в Україні.

Проблеми практики та теорії у розбудові та розвитку громадянського суспільства та його інститутів – є традиційною темою наукових досліджень економістів, філософів, юристів, соціологів та політологів. У сучасному конституційному праві питання виникнення громадянського суспільства розглядалися в окремих розділах у монографіях В. Нестеровича «Вплив